શ્રી

શ્રીમાન બરવાની નરેશ મહારાણા શ્રી સર રણજીતસિંહજી
સાહેબ બહાદુર કે. સી. આઈ. ઈ મહારાજાશ્રીની

શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ.

સત્યવીજય

નાટકનાં ગાયનો.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મચુભાઈ શીવપ્રસાદ.

મ. લેક. શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ

[illegible] થીએટર [illegible] - સુરત

આવૃત્તિ ૧ લી પ્રત ૨ [illegible]

વિક્રમાર્ક ૧૯૮[illegible] સને ૧૯[illegible]

મુલ્ય ૪ આના

સુરત લીમડાચોકમા આવેલા શ્રી "હરિ-હર" પ્રી૦ પ્રેસમા

હરીલાલ મગનલાલે છાપ્યા

પુર્વ વૃતાંત.

જ્યારે હીંદની ફળદ્રુપ જમીન પર તવાયફ ઉલમુલકી અંધકારમય લુંટનો જમાનો હતો તે વખતે જલીલુનકદ્ર મુગલ બાદશાહની હકુમતનું વહાણું કમનસીબની ઠોકરો ખાઇ રહયું હતું. તે સમય પરમાત્માએ નાનો ટાપુ જુમધ્ય સમુદ્રના કિનારે એક નાની જંજીરા વિલાયતમા વસવાવાળી કોમને હિંદની રક્ષા માટે મોકલી આપી તેજ વખતે ગીયાસન સલીમગઢમા પુરાનો નવ્વાબી તોર હતો દીવાન શામનમાદના હાથમા પ્રજાની લગામ હોવાથી પોતાના મન માનતા કાળા કાયદા ફેલાવતો હતો તેના સામે રામનાથ નામે 'હિંદ દરપન'ના એડીટરે પોતાના પત્રમા પ્રજાની જાગૃતિ માટે લેખો લખી પ્રજાની આંખ ઉધાડી જેથી દીવાને તેના ઉપર વારંટ કાઢી તેને પકડવા માટે નીકળવું ત્યાંથી આ પ્રયોગની શરૂઆત છે

પુરૂષ પાત્રો.

ફીરોજ ઉલમુલ્ક—સલીમગઢનો અધીરો ખુશામતી પસંદ નવાબ

શામપ્રસાદ—ક્ષત્રીય કુળને કલંક લગાડનાર સલીમગઢનો લુચ્ચો દીવાન

રામનાથ—એક સત્યવક્તા "હિંદ દર્પણ" પ્રેસનો ભલો એડીટર, પાછળથી સલીમગઢનો દીવાન

રહીમખાન—એક મુસ્લામ શરીફ રામનાથનો વફાદાર દોસ્ત પાછળથી સલીમગઢનો વઝીર

જયદયાળ—'હિંદ દર્પણ' પ્રેસનો નાલાયક કામદાર

કીશચંદ્ર—રામનાથનો પુત્ર-સત્યનીષ્ટ કોકીલાનો ભવીષ્યનો સ્વામી.

જલીલ—રહીમખાનનો આજ્ઞાપાલક પુત્ર

કસ્તુરચંદ—એક મારવાડી ગ્રહસ્થ, મ્યુનીસીપલ કમીટીનો મેમ્બર, પાછળથી ખજાનચી

મોતીચંદ—કસ્તુરચંદનો મુનીમ કેશરનો ભવિષ્યનો ભરથાર

બાદ સીપાઇઓ, દરબારીઓ, નોકરો, ઇન્સ્પેક્ટર, કોન્સ્ટેબલ રેસીડેન્ટ. વીગેરે.

સ્ત્રી પાત્રો.

સરોજની—એક શુદ્ધ ક્ષત્રાણી, રામનાથની સ્ત્રી

મુમતાજમહાલ—નવ્વાબની નેક ઓરત

કોકીલા—દીવાનની પ્રેમાળ પુત્રી

કેશર—કસ્તુરચંદની પુત્રી

મણી	}	સ્ત્રી સમાજ
સાખેજા ફેરાન		
તમાઝન		

રમણી—નવાબની નામચીન નાયકા

નસીબુનનીસા—એક કચનીની છોકરી, નવાબની સગી મા

બાદ વારાંગનાઓ, દાસીઓ, સાહેલીઓ વીગેરે

સત્યવીજય નાટકનો ટુંક સાર.

અંક પહેલો.

પ્રવેશ પહેલો—રહીમખાન નામે એક મુસ્લીમ શરીફ પોતાના પુત્રને ધર્મની તાલીમ આપી રહયો છે, તેવામા દરવાજે ઠોકવાનો અવાજ સભળાતા જલીલ દરવાજો ખોલે છે કે તુરત એડીટર રામનાથ પોતાની સ્ત્રી સરોજની, અને પુત્ર કૃષ્ણચદ્ર સાથે ગભરાતે ચહેરે દાખલ થાય છે અને પોતાના દોસ્ત રહીમખાનને પોતાપર નીકળેલા વારંટથી વાકેફ કરી પોતાની સ્ત્રી તથા પુત્રના રક્ષણનું કાર્ય રહીમખાન, સાચને આચ નથી એમ સમજાવી પોતે પોતાના હીંદુ ભાઇની સાથે સચ્ચાઇમા મરવા માટે પોતાના બોલના કોલથી બધાય છે, કે તુરતજ દીવાનને પોલીસો સાથે અવાજ સભળાતા રહીમ રામનાથને ગુપ્ત દ્વારથી રવાના કરે છે બીજી બાજુ દીવાન વોરંટ લઇ આવે છે, રામનાથની પુછપરછ કરતા રહીમખાન અજાણપણુ બતાવે છે, પરંતુ સરોજની તથા કૃષ્ણચંદ્રને જોઇ શંકાશીલ દીવાન રહીમખાનને તેના હાથથી તેના પુત્ર જલીલને મારવા હુકમ કરે છે સરોજનીથી અત્યાચાર ન સહન થવાથી પોતાના પતીને પોતેજ ભગાડ્યો છે એમ કહી રહીમખાનને પોતાના પુત્રને સોપી ગુન્હેગાર તરીકે પોતેજ ગીરફતાર થાય છે. અહીંયથી કેવલં ઈશ્વર ઈચ્છા.

પ્રવેશ ૨—કસ્તુરચંદની પુત્રી કેસર સ્ત્રી સમાજમાંથી પુરૂષો પાસેથી પોતાના સપુર્ણ હકો મેળવવા માટે જાગૃતીમાં આખા ફીરકાનો

પ્રકાશ કરે છે. બાદ કસ્તુરચંદ મ્યુનીસીપલ કમીટીના પુરતા સાધનો તદ્વિચાર કરે છે. પશ્ચાત રહીમખાન આવી બનેલી બાબતથી વાકેફ કરી રામનાથના પુત્ર કીશ્નચંદની મદદ કરવા કસ્તુરચદને વીનંતી કરે છે. કસ્તુરચદ પોતે હીંદુ થઇ હીંદુની રક્ષા કરવા માટે પોતાના તન મન અને ધનથી બંધાય છે

પ્રવેશ ૩—દીવાન 'હીંદ દર્પન' પત્રના મુકરદમામા જયદયાળને લાલચમા લપટાવી રામનાથનો પત્તો મેળવવા મોકલે છે, બાદ નવાબનું આગમન, દીવાનનું સરોજનીને પકડવુ, સુચન અને સરોજની જો રામનાથનો પત્તો ન આપે તો તેની લાજ લુંટવાનું અનુમોદન, પોતાના નિશ્ચય ઉપર દઢ રહેવા સરોજનીનું શુદ્ધ અંત કરણ, નવાબનો સરોજની પર બળાત્કાર, કુદરતનો કુદરતી ચમત્કાર, રક્ષાદેવી બેગમનો જયકાર

પ્રવેશ ૪—સલીમગઢ સ્ત્રી સમાજના મોતીની માશુક કેશરે મોતીને સ્ત્રીના કપડા પહેરાવી ચપરાસન બનાવવી બાદ સ્ત્રી મેંબરોનુ આગમન, પ્રમુખ કેશરે પુરૂષોનો બહિષ્કાર કરવાનું સુચન અને પોતાના પીતા મ્યુનીસીપલ કમીટીના મેંબર થવાના છે, ત્યા જઇ જબરજસ્તીથી દરેકે વોટ આપવા જવું પણ પકાણીના હાથે મોતીના ગોળાનો પ્રકાશ, અફસોસ, સત્યાનાશ

પ્રવેશ ૫—રહીમખાન પોતાના મકાનમા કીશ્નચંદ્ર તથા જલીલ સાથે ભુતકાળનું સ્મરણ કરતો બેઠો છે ત્યા જયદયાળ ને કામદારોનું ઉશ્કેરાયલા ચહેરે દાખલ થઇ પોતાનો પગાર ચુકવી આપવા કહેવુ ભલા રહીમખાનનું કૃશ્નચંદની મુસીબતનુ દર્શન કરાવવુ, પરંતુ હરામી જયદયાળનું ફુલણ, કસ્તુરચંદનુ રૂપીઆ લઇ આવવું, રૂપીઆ આપવા

જતા અકસ્માત રામનાથનુ આવી અટકાવવુ અને જયદયાળના કાવત્રાથી પકડાવુ'

પ્રવેશ ૬—સલીમગઢ સ્ટેટ કોનસલમા દીવાન રામનાથનો કેસ હાજર કરે છે સરોજનીને તેનો જવાબ દેવા બેગમના મહેલથી બોલાવે છે યદિ એમજ કહો કે દીવાનના ગોટાળાને જાહેર કરવા સરોજની આવી કોનસલના સર્વે મેમ્બરોને જાગૃતિનું જીવન ભરે છે, દીવાન આરોપી છે, એમ સાબીત થાય છે નવાબ પોતે આરોપી છે એમ કહેવુ, કોનસલે નવાબ પાસેથી અમીનુલ મીલકતનો ઇસ્લામી ઇલકાબ છીનવી લેવો, નવાબ ગુસ્સામા આવી પોતાની મસીનગન મગાવવી પોતાના હાથે કોન્સલને ઉડાવવા ઓર્ડર કરવો પરતુ કેપ્ટન પારસી હોવાથી ચાલુ વાતાવરણમા મળી પોતાનો હીંદુ મુસ્લીમભાઇ ઉપર હાથ ચલાવવાનો સાફ ઇન્કાર ને કરપીણુ કાર્ય કરવા નવાબનુ તૈયાર થવુ બેગમે આવી સરોજનીના બદલે પોતે ન્યાયનુ બલીદાન થવાનો વીચાર, સરોજનીનો મશીનગન સામે આત્મબળનો પ્રકાશ

ટેબ્લો.

પ્રવેશ ૭—પોલીસ સ્ટેશન મીઠુખી નામી એક મુસ્લીમ રહીશ સાથે કસ્તુરચદનો મુકાબલો કસ્તુરચદની જીત બાદ સ્ત્રી સમાજે આવી જબરજસ્તીથી વોટ કબુલ કરાવી પોતાની ફતેહનું વીજયગાન કરવુ પાણીનુ ઉલટુ પરીણામ.

પ્રવેશ ૮—'હીંદ દરપણ' પ્રેસમા આજે કોઇ પણ કામદાર કામ કરતો નથી અફસોસ! સ્વાર્થ તારૂ સામ્રાજ અસલ છે રહીમખાન કસ્તુરચદની મદદથી મંગાવેલ કાગળોને મુકી પોતે કોઇ કામદારને લેવા

જાય છે બાદ ક્રીષ્ણચંદ્રની નિર્દોષ પ્રાર્થનાથી ભગવાન ક્રીષ્ણચંદ્રે પ્રગટ થઇ શાંતી આપવી ત્યાર બાદ દીવાન તથા જયદયાલે આવી કૃષ્ણ ચંદ્રને મારી નાખવાની યુક્તી અજમાવવી રહીમખાનનું આવી દીવાનને મારવાની તૈયારી એટલામા બેગમ તથા સરોજનીનુ આવવું, દીવાનનું શરમાવુ ટેબ્લો.

ડ્રોપ.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧—દીવાન રામપ્રસાદની પુત્રી કોકીલા પોતાની સહચરીઓ સાથે પોતાના ઉધાનમા કુદરતના છૂપા ખજાનામા તાદ્રશ્ય દીગદર્શન કરી રહી છે કર્મયોગે ક્રીશ્નચંદ્રનુ હીંદ દર્પન પત્ર વેચતા આવવુ તેની નિર્દોષ પ્રતિમા દ્રષ્ટિગોચર થતા આંતરીક પ્રેમ સ્ફુરણ બાદ દીવાનના આવવાના સમાચાર સાભળી ક્રીશ્નચંદ્રને સ્નાન કરવાની એક દેગમા છુપાવવો દીવાને આવી કાતીના હાથથી તેનો પત્તો મેળવી દેગના નીચે આગ સળગાવવાનો ઓર્ડર કરવો. પરતુ રામ રાખે તેને કોણ ચાખે તેજ ટાઇમપર ઇન્સ્પેક્ટર જનરલ સાથે સરોજની તથા મુમતાજમહાલનું આવી પહોચવુ ક્રીશ્નચંદ્રનો બચાવ નવાબ તથા દીવાનનો ત્રાસદાયક તાદ્રશ્ય ચીતાર

પ્રવેશ ૨—દીવાન શામપ્રસાદ પોતાનો ગોટાળો દબાવી દેવા નવાબથી મસલત કરે છે. અને કસ્તુરચંદ ઝવેરી પાસેથી સોળ લાખ રૂપીઆના દાગીના બદલે બે ક્વાકની નવાબી કસ્તુરચંદને લખી આપે

છે બાદ કોકીલા કીશ્નચંદ્ર પાસે ગઇ છે, એમ આવી કાતીલ કહેવુ દીવાનનુ તેની પીઠ પકડવા તત્પર થવુ

પ્રવેશ ૩—સ્ત્રી સમાજમાંથી કેશર તથા બીજી સહચરીઓ સાથે આવવુ અને ગાડીવાલાથી તકરાર બાદ કસ્તુરનુ આવવુ અને ઝઘડાનો નીકાલ કરી આપણે એક છીએ એ સુત્રને સમજાવવુ

પ્રવેશ ૪—રામનાથ કેદીઓ સાથે સ્ટેટ રેલ્વેની લાઇન બીછાવતો દ્રષ્ટીગોચર થાય છે સુપ્રીનટેન્ડેન્ટે આની લાઇનની આડે આવનારી કબ્રને તોડવાનો ઇરાદો, રામનાથનો ઇન્કાર નવાબ ઇન્સ્પેકટર તથા દીવાને આની કબ્ર તોડવાનો રામનાથને કાનુની હુકમ કરવો કેદીઓનો બળવો, દીવાન ફરાર, બાદ કબ્રસ્તાનની દેવી વીભૂતીએ આવી રામનાથને બચાવવો

શેર

હિન્દુકે હાથમે દીન ઇસ્લામકા પરચમ
અયે ગોસાનમી નાનો અદ્દય સગદ્દય મેશખમ

પ્રવેશ ૫—કસ્તુરચંદનુ કમીટીમા જવા માટે ઇંગ્લીશ ડ્રેસમા તૈયાર થવુ બાદ ભગીના જમાદારનુ આવવુ અને ચેરમેન સાહેબને ધન્ય વાદ આપી જવુ બાદ બેગમે આવી નવાબી જુલમની ખબર આપવી.

પ્રવેશ ૬—કસ્તુરચંદની બે કનાકની નવાબી બેગમે આવી રેસકોર્સ થીએટર વગેરે પ્રજાને દુ:ખ કરવાના ઝગીયુગી સાધનો તોડી નાખવાની વિનતી, કસ્તુરચંદનો ઇન્સાફ નવાબનો આખરી ચીતાર

ડ્રોપસીન

ડ્રોપ

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧—(રેડીઆનુ દીગ દર્શન)

ઇંગ્રેજી સરહદ પર હીંદ દરપન પ્રેસાલય, ત્યા કેદીઓના ત્રાસથી દીવાને આવી આશ્રય યાચવો, રહીમખાનને કેદીઓને સમજાવવા બાદ કોકીલાને જોઇ દીવાનનુ ઉશ્કેરાવું ને કોકીલાપર જબરજસ્તી કરી પોતાને ઘેર લઇ જવા વિચાર, ત્યા રામનાથનુ આગમન, દીવાને દગાથી રામનાથની સ્ત્રી સરોજનીની લાજ નવાબે લુટી છે એમ સમજાવવું અને તેનુ સ્પષ્ટીકરણ સમજાવવા, દીવાનનુ રામનાથ સાથે નવાબ પાસે જવુ

પ્રવેશ ૨—મોતી અને કેશરના ગાંધર્વ લગ્ન, બાદ કસ્તુરચંદને બનાવી પૈસા કઢાવવા યુકતી કરવી, બાદ કસ્તુરચદે આવી મ્યુનીસીપલના ચેરમેનની જગા છોડવાનો વીચાર કરી રાજીનામાની અરજી લખવા જવુ બાદ મોતીના એક ગરીબના છોકરાને છોકરી બનાવી કસ્તુરચંદથી પઇસા લેવાનો વિચાર.

પ્રવેશ ૩—રમણી નામે વીરાંગનાના મકાનમા નવાબનુ આગમન દીવાન સાથે રામનાથનુ આવી પોતાની સ્ત્રીની લાજ લુટી છે પ્રશ્નના જવાબમા નવાબનું હા, કહેવુ રામનાથનુ ઉશ્કેરાઇ પદર મીનીટની મુદત માગી સરોજનીને ઝાનની ચાબુકે મારવા જવું બાદ રમણીનો નોકર નશીબુનનીસાનો ભેદ ખુલ્લો થવો અસ્તુ

પ્રવેશ ૪—હીંદ દર્પણ પ્રેસમા રામનાથે આવી સરોજનીએ પોતાની લાજ નવાબને શા માટે સોપી એમ પુછવુ, ભલી સરોજનીએ

પોતે નીર્દોષ છે એમ કહેવુ તે નહીં માનતા સરોજનીએ પોતાના હાથેથી મરવા માટે રામનાથે કહેવુ આજ્ઞા પાલક સરોજનીએ તઇયાર થવૂં બેગમે આવી સરોજનીને બચાવી લેવી નવાબ નઝરબંદ અને દીવાન પકડાયો એવી ખુશ ખબર દેવી

પ્રવેશ ૫—કસ્તુરચંદના લગ્ન બાદ છોકરીમાથી છોકરાનુ ફુટી નીકળવુ આશ્ચર્યજનક દેખાવ અને પોતાની ભુલ માટે પસ્તાવો

પ્રવેશ ૬—અંગ્રેજી રેસીડેન્ટના હાથથી બેગમ મુમતાજમહાલ સલીમગઢની તાજદાર અને કદીમી કાંનમલની જવાબદાર બને છે રામનાથ દીવાન, રહીમખાન વજીર અને કસ્તુરચંદ ખજાનચી નીમાય છે, દીવાનને દેશનીકાલની સજા, નવાબને જીંદગી સુંધી નજર કેદ રહેવાનો હુકમ સત્યતાનો સુર્ય અન્યાયના કાળા વાદળાને છેદી પોતાના સુવર્ણમય કિર્ણોથી સમાજમા નવીન જીવન પ્રેરે છે અસ્તુ

ડ્રોપ

સત્યવીજય નાટકનાં ગાયનો.

મગલ સ્તવન.

બાલિકાઓ— (૧)

સાંઇ મોરે ગુન અવગુન ના બીચારો હે કાદીર કરીમ
રાઝીક રહીમ પરવરદીગાર તું   સાંઇ૦
સદા અનલ હકકી વો લગાવે જો દર હકીકત હો એક બદા
પુકાર ઉઠે વો કુબે ઇજની બનાહો મીટીસે જીસકા પુતલા
ઇદર હય બગરસ્તા મુજસે કીસ્મત, ઉદર હય તીરે ફલકસે અન્ઝન.
યેગાને બેગાને હો ગયે સબ, જો રાહ બરયે બને વો રહ જન
જલમે થલમેં દીલમેં તાહીર હય, અવસાફ તેરે પાત પાતમે
સાંઇ૦

કેશર— (૨)

કોઇ મર્દો બે દર્દોસે પાલા ન ડાલે
પડે રોટી પકાતે યે હાથોમેં છાલે . કોઇ૦
છોટી છોટી બાતોપે જુતા ઉઠાલે
નારી રોતી રહે ઓર ગરદન જુકાલે
ઘરકી નારી રોતી છોડે, રન્ડીકે ઘર જાવે
અયસે બીગડે પુરષોંકો તો રામજી સમજાવે ...કોઇ૦

કેશર— (૩)

મય હું નાર નવેલી અલબેલી અબ વોટ દે ચલકર મેમ્બરકી
તુમ સબ સખીયા મેરે સાથ ચલો અબછબ દેખો મેરે બાવાકી

સખીઓ—

તેરા બાપ કરેગા સરદારી ઔર ટેકસ કરેગા વો જારી
પરમાત્મા સુખ દે સબ્ભાગી, ભગીયોસે મીલે ઇજત ભારી

કેશર—

મોટર સાઇકલપર સેર કરૂ, ચશ્મોસે ઢપકર નયન ચલું.
બન જાઉં ફેશનેબલ નારી, અબ ચોલી પહેનુ જરદારી

કસ્તુરચંદ તથા મોતી— (૪)

હા ચલો ધીમે ધીમે ધીમે ધીમે જીમેગે દોનો
રંગરેજી બોલેંગે
હા ચલો ગોમે થાલમે રંગરેજીકી હમ પોથી ખોલેંગે
દાલ ભાતકો ી રંગરેજીમે ક્યા હય નામ
શાક પુરીકા અર્થ બતાના ભી હય મારા કામ . ચલો૦
દુધકી રંગરેજી સીખલાવુ દહીકો નામ બતાવું
જરા શકાઈસે સારી રંગરેજી મય રીઝાઉં
મય ચીજોકે નામ શીખાદુ રંગરેજીમે સારે
મીઠું હલદી મીરચી ઘી ઔર ક્યા હય "ચારપારે...ચલો૦
શીષ્ય બને તુમ શેઠજી મારે હમથારા ઉસ્તાદ
દેઢ ટેકા ચારે આગે રખુગા પરસાદ.

નાથ— (૫)

નેનોંકે તીર ચલાદે નજરીયા બેઠે હય ઇસજા શીકાર તેરે
દીલકર તુ જખમી ઇનકે આશક હય સારે તેરે નેનકે૦
પ્યારે નયના મારે સેના હીલ મીલકર તુમ મીલ જાવો.
શરમાઓના ..નજરીયા૦

સરોજની— (૬)

તેરે અધેરેકો દૂર કરને અરબકો માહે કમાલ નીકલા
ખુદા ભી શયદા હુવા હય જીસ પર વો અયસા સાહેબ જમાલ નીકલા
ન બક્ષીયેગા ગુન્હા હે ઉમ્મત ઇલાહી રીર કયા રહી મુરવત
લબે મુબારીકમે અશે આજમ પે ગેઠી, અજબ મજાલ નીકલા
જો અયસે માલીકસે તુ હય બદલા
તો તુજસે બહતે ન તેરે ખાદીમ
જવાબ દે ઝુટ ગે અગર કુછ સરોજનીકા ખ્યાલ નીકલા તેરે૦

કેશર — (૭)

મરૂ થારી સુરત પર દેવરીયા થેકો મોહીરે અરે હા, હા, હા
જોઉં થારી વાટ દેવરીયા (૨) થેંકો મોહીરે,
આડા થે મન ચાલો દેવરજી, દોઢા થે મન બોલોજી,
કીનરે નખરાળી થાને, બસ કીનો મોરા દેવરીયા . . થેંકો

મોતી—

જલમે બસે કમુદીની ઔર ચદ્ર બસે આકાશ,
જો જાકે દીલમે બસે, વોહી ઉસકે પાસ, ...થેકો

કેશર—માચો લેલો તકીયો લેલો બહાર સુવો મેરા દેવરીયા,
જો જાગે થારા ભઈયા, મતી આવ કને મોરા દેવરીયા . થેંકો

કેશર— (૮)

વાલમજી વરી જાઉં હા

લટકાળા લાગી હો નગનીના લાલામોતી હા

મોતી—

લાડીજી વારી જાઉં હા .લટકાળા

કેશર—

શહેર સોહાગી જોધપુરરો આછો દારૂ ખાસ

ચલીયે ઢોલાજી મારેં। દારૂની હય પ્યાસ

મોતી—

યમુના કે તટ મથુરા કે નગરી, જગ વહા મશહુર

તુ ચોગન નગ ચોગા પર પે ચલો બને ચકચુર હા

રહીમખાન— (૯)

જો જરૂરે રહેમત હીલાની પડેગી

ઉસે અપની બીગડી બીનાની પડેગી.

જો પરેચાની હો હરતિયે અર્જ ઉસ તક

નહીં અસુઓકી બહાની પડેગી

મેરી હીમ્મતે જપ્ત ઓ અર્શ વાલે

કહા તક તુજે આજમાની પડેગી.

તેરે વાસ્તે હર મુસીબતને ગરદન

મુજે ઝેરે ખંજર ઝૂકાની પડેગી.

ચલો કૃષ્ણુ કામે મે ઝમ ઝમ સે હોરી

તુમે ખેલની ઓર ખેલાની પડેગી

શ્રી સમાજ— (૧૦)

સારે મર્દોકા કમ બલ નીકાલ ડાલેં
પુરૂષ જાતીકા કરદેં બાયકાટ સારે
તમામ દુનીયાસે મર્દ અબ ભગાયે જાતે હય
ગુલામ ઔરતોકે સબ બનાયે જાતે હય
બસર હમારેહી ગેહુ હુસ્ન ઔર જમાલકા હય
ને ગર્દ મુછો કો અપની મુડાય જાતે હય
મર્દોકી હોગી આખર ઔરતસી સુરત વાહ વાહ . સારે

રહીમખાન— (૧૧)

નદીઓ દાદરસ કુચ્છ દાદ હમ કરતે રહે નાલે
તેરી રહેમત કે દરવાજો પે કબસે પડ ગયે તાલે
ગલાતો કટ ચુકા મુસલીમકા અબ કયુ સર ઉડાતા હય
જરા ઓ બે અદબ જલ્લાદ ખજર કો તો સમજાલે
સીતારા ફીરમને ઇસ્લામકા યુ ડુબા જાતા હય
કે માહે કુફકે અબ તો હીલાલી બન ગયે હાલે
નખોયેંગે, નખોયેગે કભી હુરમત મદીનેકી
અજલકા જામ પીલેગે જો હય કૌસરકે મતવાલે

કિમચક—　　　　(૧૨)

મેરી જ્યોતિ મેરી આંખોમેં સમાજા આજા
ઉજડી જાતી હુયેહ બસ્તી તેરી રાજા આજા
દાસકો પ્યાસ હય દર્શનકી તેરે મુદતસે
પ્રેમકા જામ છસે અબ તો પીલાજા આજા
સાથ ક્યાદેનાથા અર્જુનસે-બલીકા માધવ
પર નીરબલકીભીતો નાવ લગાજા આજા
હોંદ દરપન તેરા મુ તકના હય ગોકુલવાલે
કલહય બેકલપે છસે આકે લગાજા આજા

અંક બીજો.

કોકીલા અને સાહેલીઓ— (૧૩)

બસ ફુલવારી કે ફુલ હય સારે દર્શનકે મોહતાજ
મય આઇ પ્યારી કલીયા ખીલ ગઇ સબકે મનકી આજ
સોસન પીલી પડજાય નરગીસભી આંખ ચુરાય
લાલે કારંગ ઉડજાય ઓર દેખ કે પ્યારી ચાલ તેહારી
ગજકો આવે લાજ...... .બસ૦

હીમચંદ— (૧૪)

ચરન કમલ માતાકે તીરથ તીરથકો કયા જાનાજી
માતા દરશન ભગવત દરશન દરશન ઘરમેં પાનાજી
ચંદ નયન મુખ સુરજ ઉસકા ચમકે દાત સીતારે
કેશ રયન ચેશાની દીન હય ઓર સ્વરૂપ સોહાનાજી
છાતી પર્વત ક્ષીર નદીકા મે કૈલાસ કહાવે
બાહે ડાલી તુલસીકી હય હાથ પુષ્પ પયચાનાજી
કહત હીમચંદ રાજકુમારી માતાકી કી સેવાને
જનમ મરનસે મોક્ષ મીલેગા ફીર ફીર ઘર નહિ આનાજી

કેશર-પમણી— (૧૫)

કર લખો મારો મમનીયા ગયા ગાડીકા પૈયા અટક દેખો
બાત ઘોડેને મારી અટક દેખો ઉડા ગાડીકા છપ્પર સટક દેખો ..કર
પમણી—આડા તુમ જાનહાર ન દેના અબ જો માંગન આય •
પીછે લોખતા ગાડીવાલા દહા ખાકર જાય........કર૦

કસ્તુર— (૧૬)

નહીં નારીસે નેહા લગાયા કરો
ઈસ ચાતકકે ફ઼ંદે ના આયા કરો.. નહીં૦

બેગમ— (૧૭)

મોરે બચન સુણો અતધીર
દુખીયારોકી અરજ સુનોગે......મોરે૦
તે ઘડીય ન જાય રાજ કરોગે
ખાવ ખેલાવ હરો સબ કી ભીર...મોરે૦

ડ્રોપ.

અંક ત્રીજો.

કીષ્નચદ્ર— (૧૮)

એક તો અધા વાકો જાનો જો બોલે જગ મેરા
બાહીરકે નયનોસે દેખે અદર ઘોર અંધેરા
દુજા અધા વોનરજન હય દેશ ઉપદેશ ન માને
ચેકહી ઘરમેં રહેકર ઘર વાલેકો દુસ્મન જાને
નજરીયા કાહેકો ફીર જાય
ભલા ધન ધામ સાથ કબ આય
મનકો બદલો ધર્મ છોડકે અતમયો દુખીયારા
જાયે અધા સાચે ગુન બીન ભુલા જગતવા સારા...નજરી૦

મેરાજની— (૧૯)

ચરખા ચલનેસેહી ભારતમે તેરી આન રહે
હીન્દવાસી હય તો ખાદીસે હી પયચાન રહે
પહોચે મેરાજમે ખાદીપેહેના પહેને હજરત
ઘરમે અલ્લાહકી શાનમે મહેમાન રહે
રામ વનવાસકો યુ ખાદી પહેનકર નીકલે
કોઇ કે તો અભીમાનકા કુછ માન રહે
જામચે કામ બના મકકેકો ડાલીગે યશો
રામકી ખાદીક પરદે મેહી રહેમાન રહે.

કોકીલા અને કિશયચંદ્ર— (૨૦)

નયન તોગે સજનકે રંગનાને છાને જગમે ડાલે હમારે—હમારે૦
છોડદે નાનકા અગ રામ મહારે પ્યારે, આપકી આકે લગાયેગા
—કીનારે પ્યારે

મામે પ્યારા તો નહી કોઇ વોહ દુશ્મન નીકલી
કીરકો પ્યારા કહુ અસમય—નહીં પ્યારે પ્યારે
આવો આવો સજ્જન ગમ ખાઓ નજર ન બદલો મોહે
ન સમજાતો

કેશર મોતી— (૨૧)

તુઝીસે દીલ મીલા મેરા તુ મોતી નયનકા મેરા
તુ હય મેરી મોટર ઔર મય તેરા મોટરવાલા
ઔર ડ્રાયવર દેખકે એકસીડેન્ટ ન હોવે બાલા...તુઝી૦
તુ હય મેરા લડુ ઓર મય હું મથુરાકા પેડા

છીન ન લેવે હાથસે મેરે કોઇ બંદર મુસ્ટન્ડ
નહીં જીયે ઠગા હોગા નહીં મન બે વફા હોગા...તુઝી૦
મય નહીં મોતી પ્યારી કેસર તુ મેરી મોતી માલા
ઝપટકે કોઇ છીન ન લેવે મીસ્ટર ધોનીવાલા
અભીસે યે ગીલા હોગા તો આગે કયા ભલા હોગા ..તુઝી૦

મોતી કેશર— (૨૨)

છેલા થારો લાગો સગ જતન બનાવો
બલમા છોરા પકડકર જબ લાવેગે
મેરે બાપાજીરો લગન બનાવો
છોરી બનાકે બારા બરસકી પૈસા ઉડાઉ હા-મગરવા૦

રમની— (૨૩)

રે લધરવા છાંડો બહીયા મોરી
ગીર ગીર લાગીરે ચૂનાર ચુડાયા લાગી
કાહેકો કરત બારા જોરી જોરી—રે લધ૦
એક તો ડર મોકોરે સાસ નનદકારે
દૂજે સૌતનકી ચોરી ચોરી—રે લધ૦

સરોજની— (૨૪)

ચલાદે શોખસે ખંજર કે કામ હો જાયે
તેરે શહીદોમે મેરાભી નામ હો જાયે
જુદા ચરનસે જો દાસી અભી હો સ્વામીજી
રહીમસે ભી મેરા રામ રામ હો જાયે
અલીદૂલીપો મેરી ગરદનપે અપને ખંજરસે

જમાયે મોંમકા સરકારે સલામ હો જાયે
યેનાથ આખીરી આશા સરોજનીકીહય
ચરણુ કે સ્વર્ગમે દરશ મુકામ હો જાયે

ભાકરીઓ— (૨૫)

ગાઓસબી આવો મેલે લગન કી બહાર
દુલ્હા તો ગયા દુલહન બાટલીકી ડાટ
અરી વાહ ભલી બોલી
લાડી ફેટન ગાડી દુલ્હા ટકુકાસા સાથ
ગાડી જો રસ્તે મે અડી ટટ્ટુ મારે લાત. .અરી—ગાવ૦

કસ્તુર મોતી અને કેશર— (૨૬)

બોલો ખોલો પીના અબ ક્યા બોલણુા
ઢોગ છોરી કુઈ ગઇ ઓર સારી રકમ ગવઇ
જાકે બજરીયા બાપુ લાવો અયેસીનો
બુઢીયા—બાલ—છીરકે સુપર પાઉડર
હાથમે હંટર—નાક—ચૂકર—બાપ—સીકદર દાદા ઈદર
ચૂપ રહે બંદર બોલન અયેસો સાપકો મંતર ક્યા બો૦

સમાપ્ત.

જાહેર ખબર.

અમારી કંપનીના નીચલા નાટકોના ગાયનોની ચોપડીઓ જ્યાં અમારો મુકામ હશે ત્યાંથી નીચલી કીંમતે રોકડેથી અથવા વેલ્યુપેબલ પાર્સલથી મંગાવ્યાથી મળશે

ચોપડીનું નામ.	કિંમત	ચોપડીનું નામ	કિંમત
વીર-અર્જુન	૦-૪-૦	નવચેતન	૦-૪-૦
જયાકુમારી	૦-૪-૦	ન્યાયસિંધુ	૦-૪-૦
અહલ્યાબાઈ	૦-૪-૦	ધર્મજ્યોત	૦-૪-૦
સીહ સત્યેંદ્ર .	૦-૪-૦	[illegible]	૦-૪-૦
ચંદ્રગુપ્ત .	૦-૪-૦	રંગતરંગ	૦-૪-૦
વીર-કેસરી .	૦-૪-૦	વીર-રમણી	૦-૪-૦
સ્વયંવર ..	૦-૪-૦	મેવ મધુરી	૦-૪-૦
બભ્રુવાહન .	૦-૪-૦	[illegible] .	૦-૪-૦
આત્મબળ .. .	૦-૪-૦	[illegible] તુલસીદાસ	૦-૪-૦
સમ્રાટ અશોક ..	૦-૪-૦	[illegible] .	૦-૪-૦
ભારતવીર... ...	૦-૪-૦		

બચુભાઈ શીવપ્રસાદ.

માલેક

શ્રી આર્યોદય નાટક સમાજ.